



Kopsolī

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

2004. gada jūlijs

www.lns.lv

Nr. 16/17 (862/863)

Oficiālās vēstis

Zīmju valodai — visas tiesības

Pasaules Nedzirdīgo federācija savām dalībvalstīm izsūtījusi paziņojumu par to, ka ANO mītnē Ņujorkā apspriests topošās konvencijas likumprojekts par invalīdu tiesībām.

PNF pārstāvji tajā piedalījušies šādas delegācijas sastāvā: PNF prezidents M. Jokinens, bij. prezidente L. Kaupinena, ģenerālsekretāre L. Iļ Akvilīna, biroja locekļi M. Posada (Kolumbija), L. Masvanoja (Tanzānija), A. B. Diops (Gvineja). Pirmoreiz šādā sanāsmē tik plaši prezentētas nedzirdīgo problēmas un iespējamie risinājumi, nodrošinot tiem

likuma aizsardzību. Galvenā no tām — zīmju valodas tiesību atzīšana visās konvencijas jomās. PNF aicina savas dalībvalstis vērsties vietējās valdībās, dibināt kontaktus, meklēt lobijus jautājumu risināšanai sevišķi attiecībā uz zīmju valodas statusa nostiprināšanu — ne tikai komunikēšanās vajadzībai, bet tieši izglītības jomā.

Ja netiks atzītas nedzirdīgo tiesības plaši lietot savu valodu, tad grūti būs kaut ko panākt citās jomās, brīdina PNF un atzīmē, ka bez vietējā darba un atbalsta no katras valsts nebūs iespēju kaut ko reāli izdarīt augstākajās likumdošanas instancēs.

Vajadzētu tāpat panākt, lai valstu delegācijās, kas dodas uz ANO apspriest jauno konvenciju par invalīdu tiesībām, būtu iekļauts arī nedzirdīgo pārstāvis ar tulku. Līdz šim vērojams, ka dažu valstu delegācijās iekļauti neredzīgie un kustī-

bu invalīdi, bet nedzirdīgo nav bijis.

PNF atgādina, ka pasaulē ir apmēram 70 miljoni nedzirdīgo, un topošajai konvencijai jāietver arī viņu īpašo vajadzību aspekti. ♦

Pirmoreiz parlamentā

Eiropas nedzirdīgo organizācijas direktore Helga Stefena ievēlēta savas valsts — Beļģijas reģionālajā parlamentā, saņemot 17 870 balsis un iegūstot 4. vietu starp 7 ievēlētajiem deputātiem.

Šis ir pirmais gadījums Eiropas valstu vēsturē, kad nedzirdīgais iekļūst tik augsta līmeņa institūcijā.

Helgai ir plaši kontakti ar ES institūcijām, ko viņa varēs lietot deputātes darbā. Pašlaik aktuāls ir jautājums, vai viņa vienlaicīgi spēs pildīt savus pienākumus arī nedzirdīgo organizācijā. ♦

Īsziņas

Taps jauna grāmata

Latvijas Kultūrkapitāla fonds piešķīris daļēju finansējumu LNS projektam — grāmatas izdošanai par Latvijas nedzirdīgo kultūras vēsturi no 1920. gada līdz mūsdienām.

Šī finansējuma ietvaros jau šogad plānots savākt materiālus, tos izpētīt un uzrakstīt apcerējumu. Šis atbildīgais uzdevums uzticēts Ivaram Kalniņam. Grāmatas izdošanai — tipogrāfijas darbiem būs jāpie- saista papildlīdzekļi.

Nosvinēta simt gadu jubileja

Surdocentra direktors A.Pavilins jūnijā piedalījās dzirdes aparātu firmas «Oti-con» 100 gadu pastāvēšanai veltītajā pasākumā Dānijas galvaspilsētā Kopenhāgenā.

Pasākuma ietvaros tā apmēram 1000 dalībniekiem notika seminārs par firmas darba nākotnes redzējumu — vizijām, kā uz priekšu attīstīsies dzirdes aparātu tehnoloģijas. Iespējas pilnveidoties vēl ir milzīgas, tāpēc dzirdes aparātu lietotāji var gaidīt daudzus patīkamus jaunumus.

Plaviņieši līgo

Pie kopīgā ugunsкура plaviņieši aplīgoja savu vienīgo Jāni — Asarīti.

Pirmoreiz biedrības vēsturē tika līgots «no saulītes vakarā līdz saulītei rītā». Jāņabērnu vidū iegādājās arī kāds nedzirdīgais viesis no Šveices, un garās nakts sarunu laikā no viņa plaviņieši daudz ko uzzināja par to, kā klājas nedzirdīgajiem šajā bagātājā Eiropas valstī. Savukārt viesis bija sajūsmā par Līgosvētku tradīcijām — vainagiem, ugunsroku, līgošanu, cienastiem utt.

Šajā numurā

► **1. lpp.** Tagad LNS regulāri saņem vēstis no Pasaules Nedzirdīgo federācijas un arī no Eiropas Nedzirdīgo organizācijas.

► **2. lpp.** Īsumā par notikumiem LNS biedrībās un organizācijās.

► **3. lpp.** Visu cieņu nedzirdīgajiem autobraucējiem — tādas ir sabiedrības domas pretēji atsevišķu ierēdņu mēģinājumiem izslēgt viņus no to cilvēku loka, kuriem ļauts vadīt auto.

► **4. lpp.** un **7. lpp.** Inese Immure turpina stāstīt par nedzirdīgo kultūras pasākumu vērojumiem Stokholmas festivālā.

► **5. — 6. lpp.** Nu jau divus mēnešus Eiropas patiešām ir arī mūsu mājas. Iepazīsim tās tuvāk!

► **8. lpp.** Latvijas Nedzirdīgo sporta federācija gatavojas uzņemt Eiropas nedzirdīgo orientēšanās sporta čempionāta dalībniekus. Par to LNSF prezidents Varis Strazdiņš.

► **9. lpp.** Ceļš pie Dieva mums katram savs, bet mērķis viens — dzīvot ar ticību sirdī. Saruna ar nedzirdīgo luterāņu draudzes pārstāvēm tās 10 gadu jubilejā.

► **10. lpp.** Izglītība — sasniegumi, izlaidumi, diplomī. Nākotnes ieceres, sapņi — kaut piepildītos, kaut izdotos tālākais dzīves ceļš!



Jubilejas

Daudz baltu dienīņu...

Jāņu dienas noskaņās LNS Elvīras ielas 19 mītnes darbinieki nosvinēja ne tikai vasaras Saulgriežus, bet arī Rīgas MRU direktora Laimoņa Paulēna sešdesmitgadi.



Laimonis Paulēns Nedzirdīgo savienībā nostrādājis sava darba mūža lielāko daļu, būdams gan LNS valdes un Domes loceklis, gan ražošanas daļas priekšnieks, gan LNS priekšsēdētāja vietnieks, pēc tam — Rīgas MRU direktors. «Mēs esam it īpaši pateicīgi Paulēna kungam par viņa ieguldījumu sekmīgi vadot uzņēmumu grūtajā pārejas periodā un pārkārtojumu laikā, līdz ar to nodrošinot ieņēmumus LNS darbībai,» apsveicot viņu, teica LNS prezidents un novēlēja tikpat raženu darbu un labu veselību turpmākajos dzīves gados.

Šoreiz jubilārs bija arī Jāņatēva lomā, un ar smago ozolkroni galvā viņam nācās pasvīst krietnu brīdi, noklausoties daudzu darba kolēģu suminājumus un sirsniņos novēlējumus gan svinīgā, gan humora veidā. Jāņuzāļu pušķi mijās ar cēlām liliņām un garkātu rozēm, gudras atziņas ar draiskām ligodziesmām un «balonu salūtu». Darba kolēģi bija parūpējušies arī par rotaļām un atrakcijām, kas raisīja lielu jautrību un aizrautīgi tika pildītas.

Lai šeit vēlreiz skan vēlējumi godājamam jubilāram: *Augstu laimi, prieku no sirds vēlējam un Daudz baltu dienīņu, Laimiņa, dodī...*

Īpašais sveiciens!

VERAI UN AUGUSTAM GOBIŅIEM

Lai laime dzīves ceļā valda,

Lai sirds un rokas nepieķūst!

Sirsniņi sveicam kopdzīves

30. gadskārtā — pārļu

kāzās! Lai mīlestība gaiši

staro jūsu sirdīs, silda jūs

abus un mūs visus.

*Mazmeita, meita, dēls ar vedekli
un māsa ar ģimeni*

Plaviņieši ligo

Sākums 2. lpp.

Kad svētki garām, neliek mieru rūpes par par veco LNS ēku Daugavas ielā. Tās pamatus joprojām drupina pagrabā esošais ūdens. Tulks J. Jerofejevs ar bažām stāsta, ka jau ilgu laiku nesekmīgi risinās sarunas ar pilsētas pašvaldību par drenāžas darbiem, kas veicami ārpus LNS īpašumā esošās mājas teritorijas, lai noregulētu ūdens novadīšanu un novērstu tā turpmāko uzkrāšanos pagrabā. Tikai solījumi un tukši vārdi, bet rīcības nekādas — te naudas nav, te tehnikas trūkst, bet varbūt nav vienkārši labas grības, skumji secina Jurijs. Kas bijis iespējams, tas izdarīts pašu spēkiem. Nokrāsots skārda jumts, nogruntēta fasāde, kuru arī drīzumā nokrāsos. Mājā dzīvokļus īre 4 ģimenes.

Klubā — vasaras atvaļinājumu laiks, bet daži pasākumi notiks vietējās grupās Madonā un Līvānos. ♦

Daugavpīlieši jaunās telpās

Pēc divkārtēja ugunsgrēka Daugavpils biedrība pār-

cēlusies uz pagaidu telpām 18. novembra ielā 208 — 17. Tās izvietotas LNS īpašumā esošajā dzīvojamā mājā netālu no uzņēmuma «Dana».

«Mūsu rīcībā ir divistabu dzīvoklītis, kurā bija palikušas arī dažas mēbeles — divāni, krēslī utt. Galdus atnesa kāds biedrs no mājām. Kaut kā iekārtojāmies. Ir vismaz jumts virs galvas un vieta, kur sanākt kopā. Tiesa, patālu no centra, pie kura bijām pieraduši...» stāsta biedrības priekšsēdētāja Elvīra Čaika un saka paldies visiem biedriem, kuri palīdzēja pārvākties uz jauno vietu.

Tie bija čaklie palīgi **Z.Štaškēvičs, A.Grīnšpone, A.Peņkovs, L.Kovaļevska, G.Čamane, I.Čaika, V.Joņins u. c.**

Par laimi, visi dokumenti, datortehnika u. c. būtiskas lietas darbam ugunsgrēkā palika neskartas.

Daugavpīlieši nelaimei nepadevās, bet prata pienācīgi sagatavoties festivālam Kuldīgā. Mēģinājumiem telpas bez maksas atvēlēja pašvaldība un Latviešu biedrības nams. Pilsētas Sociālās palīdzības dienests piešķīra autobusu braucienam uz festivālu.

Liels paldies visiem par at-

saucību no Daugavpils nedzirdīgajiem! ♦

Rēzeknē remonts pabeigts

Divus mēnešus notika remonts Rēzeknes biedrības klubā saskaņā ar *Nīderlandes Orange fonda* finansēto projektu. Tā laikā uzlabota siltuma sistēmas iekārta — nomainītas caurules, iekārtota automātiskā siltuma padeve visai mājai. Telpām ielikti jauni logi, ieklātas lamināta parketa grīdas, veikts kosmētiskais remonts visā platībā, kopsummā par 15 000 LVL.

11. septembrī tiek plānots svinīgs pasākums — reizē telpu oficiālā atklāšana un biedrības 55. gadskārta.

Neskatoties uz atvaļinājumu laiku, klubā notiek pasākumi arī vasarā — informācijas dienas un brīvdabas gājieni utt. Rēzekniešiem ļoti patīk jaunās telpas, un viņi šeit iegriežas bieži, saka kluba vadītāja Sandra Gerenovska un no sirds vēlreiz pateicas Nīderlandes Sadarbības fondiem par atbalstu. ♦

Aktualitāte

Nedzirdība un ceļu satiksme

Zigmārs Ungurs

Nesen masu medijos parādījās ziņa, ka nedzirdīgajiem atkal atļaus iegūt auto vadītāja tiesības.

Nedzirdīgie uz ceļa tikpat kā nemanāmi

Iepriecinoša ziņa, bet vispirms tomēr ir skaidri jāpasaka, ka šīs tiesības mums tika pilnīgi nepamatoti un netaisni atņemtas. Faktiski tos ierēdņus, kuri ieviesa šo aizliegumu, varētu saukt pie atbildības tiesas

priekšā par cilvēktiesību iero-bežojumu un diskrimināciju. Nav nekādu argumentu un pierādījumu, ka dzirdes trūkums ir šķērslis būt pilnvērtīgam auto vadītājam.

Gluzi otrādi. Uz traģiskās autonegadījumu statistikas fona nedzirdīgie auto vadītāji ir tikpat kā nepamāmi. Vai varat nosaukt daudz avāriju, kuru izraisītāji bijuši nedzirdīgi vai vājdzirdīgi auto vadītāji?

Diemžēl, atsevišķas statistikas par to nav, tāpēc aptaujāju pazīstamus nedzirdīgos un vājdzirdīgos auto vadītājus, kā arī autoremonta meistarus Raiti Ozolu, un, pamatojoties uz atbildēm un paša novērojumiem, varu apgalvot: nedzirdīgie auto vadītāji ir disciplinēti braucēji un viņiem nav raksturīga Latvijā tik izplatītā agresivitāte uz ceļa.

Komentāri Internetā

✓ *Nedzirdīgajiem autovadītājiem pat starptautiski autoralliji tiek rīkoti, un arī Latvijas pārstāvji tur kādreiz piedalījušies.*

✓ *Kas par krutiem, pārgudriem speciēm strādā mūsu iestādēs, ministrijās un citur! Uz katra soļa tiek pieņemts viens par otru tupāki un tizlāki noteikumi, likumi utt., bet vainīgie turpina darboties līdzīgā garā un pat neuzskata par nepieciešamu sniegt paskaidrojumus!*

✓ *Kāpēc netiek sodīts šā «izgudrojuma» autors, dēļ kā cieta visi nedzirdīgie autovadītāji! Kā ir iespējama situācija, kad praktiski viens cilvēks var lemt tik daudzu likteņus! Viņš tā nolēma, un visiem būs pakļauties! Murgs...*

Es zinu tikai vienu smagu avāriju ar bojāgājušajiem, bet tās cēlonis nebija dzirdes trūkums.

Sabiedrībā valda neziņa

Nesen Interneta portālā Delfi pie raksta par ierobežojumu atcelšanu nedzirdīgajiem vadīt automobiļus varēja lasīt ļoti interesantus Delfi lasītāju komentārus (*skat. blakusslejš*).

Izrādās, lielākā daļa cilvēku vispār nezināja, ka nedzirdīgie Latvijā vada auto jau no pagājušā gadsimta septiņdesmitajiem gadiem, un domāja, ka tikai tagad viņi pirmoreiz iegūs tādas tiesības. Un līdz ar to bija daudz naivu pieļāvumu, piemēram, kas notiks, ja nedzirdīgais autovadītājs nedzirdēs citas automašīnas vai arī speciālo dienestu transporta skaņas signālus.

Pirmkārt, paliek vizuālie signāli, otrkārt, nedzirdīgie au-

to vadītāji ir tādi paši satiksmes dalībnieki kā nedzirdīgie gājēji, kuriem arī taču jāšķērso ielas un kuri arī nedzird šos signālus. Tātad, pēc analogijas, vajadzētu arī nedzirdīgajiem gājējiem aizliegt piedalīties satiksmē. Tas, protams, ir absurdi.

Treškārt, ļoti bieži dzirdīgi autovadītāji vada auto, kuru salonos ieslēgta skaļa mūzika, un diez vai viņi paši dzird minētos skaņu signālus, un, tā kā viņi nav tik vērīgi kā nedzirdīgie, tad ir daudz potenciālāki avārijas izraisītāji.

Bez tam satiksmes noteikumi prasa, ka arī tā automobiļa vadītājam, kurš brauc ar ieslēgtiem skaņas un gaismas signāliem, pirms šķērsot krustojumu, vispirms jāpārliecinās, ka ceļš ir brīvs.

Tātad es neredzu tādu situāciju, ka nedzirdīgs autovadītājs varētu apdraudēt satik-

smes drošību aiz tā iemesla, ka nedzird. Būtu ļoti interesanti pieprasīt Ceļu policijā statistiku, vai viņiem ir reģistrēts kaut viens gadījums, kad avāriju izraisījis nedzirdīgs autovadītājs un tam par iemeslu bijis tieši dzirdes trūkums.

Brauksim uzmanīgi

Un tomēr brauksim uzmanīgi, jo agresīvo braucēju netrūkst, un viņi brauc bez noteikumiem, pakļaujot riskam arī mūs. Bez tam 1. jūlijā stājas spēkā soda punktu sistēma, un nedzirdīgajiem tas var radīt sarežģījumus tāpēc, ka nevarēs vienkārši samaksāt sodu kā agrāk, bet, sasniedzot 8 soda punktus, autovadītājam būs jāapmeklē apmācības kursi drošas satiksmes jautājumos un/vai drošas transportlīdzekļa vadīšanas jautājumos. Tātad būs nepieciešams zīmju valodas tulks. Laimīgu ceļu! ♦

Par soda punktiem

Visstingrāk šī sistēma vērsas pret braukšanu dzērumā — gan skaitot soda punktus (uzreiz 8 p.), gan sodanaudas (līdz 500 LVL) iekasēšanā un tiesību anulēšanā līdz 3 gadiem. Smagi sodi arī par negadījuma vietas atstāšanu (100 — 500 LVL) un tiesību atņemšanu uz 2 gadiem.

Sakrājot 8 punktus, autovadītājam jāapmeklē kursi zināšanu atjaunināšanai ceļu satiksmes un drošas braukšanas noteikumos. Sakrājot 12 punktus, jākāro eksāmens par jaunu.

Pēc 16 p. iegūšanas — zaudē tiesības uz 1 gadu (ja nav sodīts par braukšanu dzērumā). Par ātruma pārsniegšanu sods 2 — 6 p., sākot ar 20 km/h pārsniegšanu.

Punktus dzēš pēc 2 gadiem kopš pārkāpuma, bet punktus, kas iegūti dzēruma dēļ, — pēc 5 gadiem.

Punkti netiks skaitīti par sīkākām pārkāpumiem, bet sodanauda būs jāmaksā, piemēram, par drošības siksnu nelietošanu — 10 Ls, par tuvo gaisma neslēgšanu — 5 Ls.

Par sodanaudas uzlikšanu

Komentāri Internetā

✓ *Ierēdņiem jau pārsvarā neinteresē vienkāršās tautas viedoklis, jo viņi ir «speci». Bet, paldies Dievam, beidzot mūsu ierēdņi šajā gadījumā nākuši pie prāta!*

Liels nopelns te ir Nedzirdīgo savienībai, kas vairāku mēnešu garumā pierādīja ierēdņiem viņu kļūdu.

✓ *Piekrītu, ka nedzirdīgie drīkst vadīt automašīnu. Viņi ir tādi paši cilvēki kā visi citi, nu un kas, ka nedzird!*

Vienīgās problēmas tiešām varētu būt ar operatīvajiem transportiem... diemžēl arī ātrās palīdzības cieš autoavārijās...

✓ *Pazīstu nedzirdīgu autovadītāju, kurš jau gadu gadiem vada automašīnu un ne vienu reizi savā mūžā nav izraisījis nevienu avāriju!*

Neredzu nevienu pašu iemeslu, kādēļ šiem, jau tā dzīves apdullinātajiem cilvēkiem, būtu jāaizliedz vadīt automašīnas. Starp citu, viņi brauc daudz uzmanīgāk par vienu otru dzirdīgu cilvēku!

✓ *Bet ASV ir pat nedzirdīgo lidmašīnu pilotu asociācija...*

✓ *Ne visi dzirdīgie dzird to sirēnu pie skaļas mūzikas. Esmu nedzirdīga, pati esmu to piedzīvojusi, kad braucu: man blakus brauc auto un nedod ceļu operatīvam transportam, tāpēc ka uzgriezuši skaļu mūziku, neko ne redz, ne dzird.*

✓ *Lūk tā, lieliski jaunumi! Turpmāk tā vajag! Valstij vajadzētu kaut vairāk padomāt par nedzirdīgajiem. Vienmēr atcerēties, ka nedzirdīgie var darīt visu, izņemot «dzirdēt».*

notikuma vietā noformē protokolu ar termiņu, līdz kuram sodanauda jāpārskaita attiecīgā kontā. Par nepilngadīgo bērnu pārkāpumiem sods tiks uzlikts vecākiem.

Gājēju ievērībai

Ja ceļš nav pietiekami apgaismots, gan apdzīvotās, gan neapdzīvotās vietās jālieto lukturni vai gaismas atstarotājs. ♦

Autobraucēju ievērībai

Tiem, kas ceļā

No 1. jūlija stājas spēkā jauni Ceļu satiksmes noteikumi. Šeit par svarīgākajām izmaiņām!

✓ ieviesta soda punktu sistēma, par pārkāpumiem vienlaikus uzliekot naudas sodu un piešķirot noteiktu punktu skaitu.

Sakrājot 16 punktus, autovadītājs uz gadu zaudē tiesības;

✓ braucējiem ar stāžu, mazāku par diviem gadiem, alkohola daudzums nedrīkst pārsniegt 0,2 promiles; mopēdu un velosipēdu vadītājiem — vienu promili;

✓ jaunajiem autobraucējiem tiks atcelti braukšanas ātruma ierobežojumi, kas patlaban ir 80 kilometru stundā;

✓ tiks ieviesta jauna ceļa zīme *Ātrgaitas ceļš*, ar kuru apzīmēs šosejas, kur abos braukšanas virzienos ir vismaz divas braukšanas joslas. Atļautais braukšanas ātrums uz šāda ceļa laika posmā no 2. marta līdz

31. novembrim būs 110 kilometru stundā;

✓ no 2008. gada 1. maija vispār būs aizliegts braukt ar riepiņiem, kurām ir radzes;

✓ no 2005. gada 1. janvāra automašīnas nedrīkst būt aprīkotas ar tumšajām logu plēvēm;

✓ no 2006. gada 1. janvāra laika posmā no 7 līdz 20 maršruta taksometri nedrīkstēs izlaist un uzņemt pasažierus ārpus pieturvietām.

Velosipēdistiem, mopēdu vadītājiem

Par braukšanu bez vadītāja apliecības naudas sods līdz 40 latu, bet par braukšanu reibumā 20 — 30 latu. Sodi paredzēti arī par ceļazīmju neievērošanu (5 Ls), bēgšanu no notikuma vietas (līdz 40 Ls), noteikumu pārkāpšanu attiecībā pret gājējiem (līdz 20 Ls).

Mopēda vadītājam vislaik jābrauc ar ieslēgtu tuvo gaismu.

Velosipēdistam pie sliktas redzamības jāieslēdz lukturni: priekšā — balts, aizmugurē — sarkans.

Nedzirdīgie pasaulē

Nedzirdīgie spēj daudz

Inese Immure

Turpinu jums stāstīt par piedzīvoto 3. Eiropas Nedzirdīgo mākslas festivālā Zviedrijā. (Sākumu skatīt «KS» 15. nr.)

No neiespējamības līdz iespējamībai

Zviedrijā pabiju laikā, kad sākās mobilo telefonu ar videokameru modes bums. Kur tik vien paskaties, tur redzi, kā nedzirdīgie zviedri sarunājas it kā paši ar sevi. Patiesībā viņi zīmju valodā sarunājas pa telefonu caur videokameru. Maijā vidū jau apmēram 1500 nedzirdīgie lietoja šo moderno, Japānā ražoto telefonu.

Kā pastāstīja Milda Bergmane, Orebro — nedzirdīgo studentu pilsētiņā, kur studē kāds pusotra tūkstotis nedzirdīgo, vismaz 600 nedzirdīgiem jauniešiem jau ir tāds telefons. Pirms sarunas uzsākšanas telefons tiek nolikts uz galda vai kādā citā vietā vai arī tiek turēts otrā rokā. Telefons ir bez maksas. Jāmaksā tikai par abonēšanu — 200 zviedru kronas mēnesī, un var runāt bez laika ierobežojuma. Par īsziņām jāmaksā atsevišķi.

Jaunā telefona milzīgā popularitāte nedzirdīgo vidū piesaistīja lielu zviedru preses uzmanību. Kāda liela avīze šo notikumu publicēja 1. lpp. ar virsrakstu «No neiespējamības līdz iespējamībai». Par to bija arī reportāža TV ziņās. Vēl Milda pastāstīja interesantu gadījumu. Stacijā kāds nedzirdīgais pa šo telefonu sarunājās ar savu dzirdīgo draugu. Sarunas brīdī atskanēja informācija, ka vilciens kavēsies 10 minūtes. Un dzirdīgais sarunu biedrs to iztulkoja nedzirdīgajam.

Nedzirdīgie bundzinieki

Festivāla atklāšanas pasākumā ar šovu uzstājās īpaši uzaicinātie viesi. Mani pārsteidza tas, ka pēc katra priekšnesuma sekoja ne tikai roku mājieni aplausu vietā, bet arī pamatīga rīboņa — visi skatītāji aktīvi daudzija kājas pret grīdu. Tāds troksnis, ka sākumā nesapratu, kas te notiek — vai zālē tanki brauc iekšā, vai? Nākamais pārsteigums — nedzirdīgie francūži demonstrēja muzikālu priekšnesumu uz džambo bungām. (Tās pašas bungas, ko savos priekšnesumos Kuldigas festivālā izmantoja Raiņa vakarskola.)

Jautāju vienam spēlētājam, Maati El Hachimi (attēlā), kā nedzirdīgais var iemācīties spēlēt mūzikas instrumentu. Viņam tas esot iedzimts talants no vecākiem,



kuri ir marokāņi. Agrāk spēlēja arī dzirdīgie bundzinieki, un nedzirdīgie jutās neprasmīgāki par viņiem. Dzirdīgie vienmēr viņus laboja — nē, nepareizi, vajag tā un tā. Bet nu

jau 3 gadus spēlē tikai nedzirdīgie. Francijas Nedzirdīgo asociācija ir nopirkusi trīs šādas bungas. Nedzirdīgo muzikālajā grupā darbojas 15 cilvēki — četri hip-hop dejojāji, seši džeza un divi austrumu stila dejojāji, ko pavada trīs bundzinieki. Grupa ir uzstājusies ne tikai savā valstī Francijā, bet arī Itālijā, Turcijā un Polijā. Trīsdesmit astoņus gadus vecā Maati El Hachimi pamatdarbs ir sporta skolotājs nedzirdīgo skolā.

Par studijām maksājām paši



Karl Fr. Robertsen (attēlā), 47 gadi, pārstāv Norvēģijas nedzirdīgo profesionālo teātri «Manu».

□ Cik ilgi pastāv šis teātris?

— Tikai pirms gada mūs apstiprināja par profesionāļiem — sākām saņemt algu kā aktieri. Mēs 3 gadus par to cīnījāmies un pierādījām, ka arī nedzirdīgie var būt profesionāli aktieri.

□ Vai jums ir speciāla izglītība teātra mākslā?

— Jā. Mēs, desmit nedzirdīgie, aktiermākslu apguvām pēc īpaši mums izstrādātas programmas. Trīsgadīgā valsts mācību programma tika saīsināta uz 3 mēnešiem, izņemot ārējos priekšmetus, kuri nedzirdīgajiem nav vajadzīgi, piemēram, runas mākslu. Nāca pasniedzēji no Valsts teātra skolas. Par studijām mēs paši maksājām.

□ Cik izrādes gadā iestudējat?

— Parasti divas — vienu bērniem, vienu pieaugušajiem. Iestudējumus izrādām ne tikai galvaspilsētā, bet dodamies arī turnejā pa citām pilsētām, kur dzīvo vairāk nedzirdīgo.

□ Vai jūsu izrādes labi apmeklē?

— Kā kuro reizi. Gadās, ka mazās pilsētās zāle pilna, bet lielās pilsētās — pustukša.

□ Kādas ir atsauksmes par jūsu izrādēm?

— Ir pozitīvas un ir arī kritika. Ir izrādes, par kurām bērni saka, ka mēs par ātru runājam zīmju valodā, ka grūti mūs uztvert. Vienā izrādē mēs apspēlējām kohleārā implanta tēmu. Bērni, kuriem ir implants, jutās apvainoti. Protams, ņemam to vērā.

Māksliniekiem ota, mums rokas



«Rokas veido bildi, tāpat kā mākslinieks ar otu rada savu bildi...»

Par Latvijai svešo nedzirdīgo dzejas — poēzijas mākslu uz sarunu lūdzu Juli af Klintberg, 35-gadīgu dzejas māksliniece, kuras pamatnodarbošanās ir Zviedrijas nedzirdīgo TV raidījumu reportiere.

□ Kas ir nedzirdīgo dzejas māksla?

— Tā ir jauna māksla, kas pasaulē parādījusies pirms 10 — 20 gadiem. Mēs, nedzirdīgie, nevaram ņemt kādu dzirdīga cilvēka radītu dzejoli un to deklamēt zīmju valodā. To ir grūti izdarīt, jo tās ir ne tikai divas dažādas valodas, bet arī dažādas kultūras ar savu atšķirīgu pasaules uztveri. Tāpēc dzeju radām paši, uzrakstot galvenos — atslēgas vārdus, un paši arī to izpildām. Katras dzejas pamatā ir kāds notikums. Piemēram, šovakar es uzstājos ar nosaukumu «Zaudētā bērība». Tas ir vizuāls stāsts par vecākiem, kas zaudējuši kontaktu ar savu bērnu.

□ Kā izvēlaties, kuru notikumu iestudēt? To ir tik daudz.

— Jā, grūti. Ņemu to, kas skar manu sirdi un par ko gribu likt domāt arī citiem.

□ Kā sauc šo izteiksmes veidu, kurā jūs uzstājaties? Vai tā ir arī ķermeņa valoda?

— Interessants jautājums. Manuprāt, tā būtu valoda, kurā runā rokas. Rokas veido bildi, tāpat kā mākslinieks ar otu rada savu bildi.

□ Kur šo mākslu var apgūt?

— Nekur. Mācos pati un mācos no citiem. Tāpēc šis festivāls man ir ieguvums. Varu tikties ar nedzirdīgiem dzejas māksliniekiem no citām valstīm. Šādas tikšanās man ir kā vitamīni. Dzirdīgo daļlasišana nav mana pasaule. Kad redzu nedzirdīgos deklamējam, kāri to uztveru. Rokas ir mūsu bagātība.

□ Jūs esot Zviedrijā slavena klauna meita. Iespējams, aktieriskās dotības esat mantojusi arī no tēva?

— Jā. Un paldies manam tēvam, kas ātri saprata, ka man vajadzīga zīmju valoda. Toreiz speciālisti manam tēvam teica:



Manas domas



Ilze
Jaunzeme,
Liepāja

Esmu vādzirdīga, bet nolēmu mācīties kopā ar dzirdīgajiem. Tā nu esmu jau 10. klasē. Domāju tāpat kā lielākā daļa manu vienaudžu — ja būtu jābalso, tad es būtu par nākotni, par ES. Liekas, ka citur Eiropā nedzirdīgajiem ir lielākas iespējas — izglītībā, darbā, komunikācijā ar dzirdīgiem utt.

Mums šai ziņā tās visai ierobežotas, kaut vai izglītībā. Kur ņemt tulku augstskolas studentam? Es pati protu zīmju valodu un visur, kur nepieciešams, palīdzu vecākiem kontaktēties. Piedalos arī nedzirdīgo kluba deju pulciņa mēģinājumos, uzstājamies pat dzirdīgo publiskajos sarīkojumos. Tas nu būtu Eiropas stilā, vai ne?



Māris
Rainers,
Liepāja

Arī es nobalsoju par ES, kaut gan vēl tagad neesmu īsti pārliecināts vai tā bija pareizā izvēle. Bet nu jāskatās tikai uz priekšu un jādomā, kāds labums, nevis sliktums mums būs no šīs izvēles.

Pats strādāju līgumdarbos Karaostā. Reģistrējos bezdarbnieku uzskaitē, ceru dabūt pastāvīgu darbu, bet nedzirdīgiem tas ir ļoti grūti. Varbūt kaut kas uzlabosies, izveidosies jaunas darbavietas ar ES atbalstu. Darbs — tas mums nedzirdīgajiem būtu ļoti svarīgi!

Speciālais pielikums «Eiropa — mūsu mājas» (Nr. 4)

Ir divi nozīmīgi jaunumi, par ko šajā pielikumā! Tā noteikti ir ES jaunā Konstitūcija, kuras pieņemšana prasīja daudz pūliņu, satraukuma, piekāpšanās un diplomātijas spēju no visu valstu vadītājiem.

Un tās ir ES parlamenta vēlēšanas tieši Latvijā, kad LR pilsoņi balsoja par mūsu valsts pārstāvniecību šajā ES institūcijā.

Turpinās ar domu apmaiņu par Latviju Eiropas Savienībā. Turpmāk plānots sākt ceļojuma aprakstu ciklu «Pašu acīm». Nākamais pielikums — augustā.

Pienemta jaunā ES Konstitūcija

Īsi pirms Jāņiem Briselē ES dalībvalstu pārstāvji vienojušies par iespējamiem grozījumiem un labojumiem ES jaunās Konstitūcijas tekstā un tā pieņemta galīgā variantā.

Vairākas dalībvalstis — Lielbritānija, Čehija, Dānija, Īrija, Luksemburga, Portugāle, Spānija u. c. — rīkos referendumu šīs Konstitūcijas apstiprināšanai tautas nobalsošanā. Jau atskan aicinājumi rīkot nobalsošanu par to, vai Konstitūcija atbilst Latvijas interesēm un vai tā neierobežo mazo valstu tiesības brīvi un vienlīdzīgi izlemt visus ES jautājumus kopā ar lielajām valstīm.

Latvijas prezidente uzskata, ka referendums nav vajadzīgs, jo tauta savu izvēli apliecinājusi, balsojot par iestāšanos ES, tāpēc pietiek ar Saeimas piekrišanu.

Tomēr, neskatoties uz dažādām domām, visi saprot, ka jauna Konstitūcija vajadzīga. ES sastāvs būtiski izmainījies — klāt nākušas 10 jaunas valstis ar 100 milj. iedzīvotāju.

Jaunā konstitūcija paredz

➤ Vairumam ES lēmumu nepieciešama 55% dalībvalstu ar 65% iedzīvotāju piekrišana.

➤ Atsevišķos tieslietu, iekšlietu, ārlietu un ekonomiskās politikas jautājumos šie slietņi pacelti līdz 65% dalībvalstu ar 72% iedzīvotāju, kas padarītu grūtāku lēmumu pieņemšanu.

➤ Lai bloķētu lēmuma pieņemšanu, pret to jāiebilst vismaz četrām dalībvalstīm.

➤ No 2014. gada tiek samazināta galvenā izpildinstitūcija — Eiropas Komisija, kurā tagad ir katras dalībvalsts pārstāvis. Tā sastāvēs no divu trešdaļu dalībvalstu komisāriem. Pieņemot, ka 2007. gadā ES pievienosies Rumānija un Bulgārija, blokā būs 27 dalībvalstis, līdz ar to EK būs 18 komisāru.

➤ Minimālais Eiroparlamenta deputātu skaits mazākajām dalībvalstīm būs 6. Eiroparlamentā nebūs vairāk par 750 deputātiem un neviena valsts nevar ieņemt vairāk par 96 vietām, samazinot Vācijai paredzētās vietas par trim deputātiem.

➤ Eirozonas valstīm pusgada laikā obligāti jāreaģē uz Eiropas Komisijas rekomendācijām par pārmērīgu budžeta deficītu. Par vairākkārtēju noteiktā limita pārkāpšanu valstij var draudēt nopietnas soda naudas.

ES iedzīvotāja pamattiesības

Konstitūcijā iekļauta ES pamattiesību harta, kas kā atsevišķa sadaļa pirmoreiz nosaka ES pilsoņu tiesības un brīvības.

Lielāka vara Eiropas Parlamentam

Pašlaik EP balsojums nepieciešams, ES lemjot par regulām un direktīvām aptuveni 40 ES darbības jomās, bet līdz ar konstitūciju šis skaitlis dubultosies. Tautas vēlētais EP lems arī par imigrāciju, robežkontroli

un citām jomām.

Jauni ES amati

Pēc 2009. gada ES vairs nevadīs katru pusgadu viena valsts, bet būs pastāvīgs ES prezidents, tiesa, bez būtiskām politiskām, bet vairāk administratīvām funkcijām. ES pastāvīgais ārlietu ministrs vienlaikus atbildēs par ES ārlietu politiku būs pakļauts ES Padomei un vienlaikus būs ES komisārs.

Prezidentūras ES Padomē

Katrus 18 mēnešus visu nozaru ES Ministru padomes vadīs trīs valstis, savstarpēji mainoties un sadarbojoties ik pa sešiem mēnešiem.

Vairāk jomu, kas tiek izlemtas pēc vairākuma

Lai paplašinātā ES vieglāk spētu pieņemt lēmumus, prasība pēc vienbalsīga balsojuma atstāta pamatā tikai piecās jomās — ārlietās, aizsardzībā un iekšlietās, nodokļos un sociālajā politikā. Veto tiesību dalībvalstīm vairs nebūs lielākajā daļā lēmumu, kas skar bēgļu un imigrācijas politiku, robežkontroli, darbaspēka brīvu kustību, kas tiks izlemtas ar vairākumu.

Savstarpējā palīdzība aizsardzībā

Ja kāda ES valsts kļūst par bruņotas agresijas upuri, pārējās savu spēju robežās jāsteidzas palīgā. Palīdzība nevar būt pretrunā valsts saistībām pret NATO.

Manas domas



Vladimirs
Lagunovs,
Rīga

Esmu pārliecināts eirooptimists. Vispār man pazīstami cilvēki no jaunākās paaudzes šo faktu uztver kā pašsaprotamu un nepieciešamu. Tas pavērs plašāku ceļu pasaulē, līdz ar to lielākas iespējas izglībai, darbam, kontaktiem.

Man ir savs neliels bizness un sakarā ar to un arī sportošanu (boulings) nācies būt vairākās Eiropas zemēs. Vēroju, ka tur ļaudis izturas brīvāk, atrisītāk, ir izglītotāki. Domāju, ka arī Latvijā pēc 10 gadiem būs daudz kas uzlabojies. Uzreiz nekas nenotiek, taču viss notiks ar laiku — būs lielākas iespējas dabūt darbu, saņemt pieklājīgu pensiju, mācīties...

Ceru, ka ES sastāvā esot, Latvijai būs vieglāk atrisināt visus šos jautājumus, ka arī man vieglāk būs kārtot savas biznesa lietas, kad robežas atvērsies. Bet par to gan vēl ir lielas neskaidrības, kā mainīsies situācija, kādi likumi sāks darboties.

Par to, kas mūs gaida, ir liela neziņa. Pārmaiņas būs, cerēsim, ka labas.



Inta
Ubarste,
Rīga

Vai būs labāk vai sliktāk — par to neņemam spriest, visādi var būt, taču jācer, ka pēc grūtībām sekos labāka dzīve. Cilvēkiem jānodrošina darbs, un pašiem savā valstī jāsakārto daudzas lietas: vide, ceļi, uzņēmumi, veco ļaužu, bērnu un slimu aprūpe. Tad būs mazāk nabaģu, noziegumu, ciešanu...

Tāpēc es balsoju par Latviju Eiropā. Iestāšanās svētkus vēroju Lietuvā, kur ciemojos pie māsas. Un vētreiz guvu pārliecību: nav ko sērot par bijušo, jādzīvo ar skatu nākotnē.

Ļaus izstāties no ES

Konstitūcijā atšķirībā no iepriekšējiem ES līgumiem paredzēta procedūra, kādā dalībvalsts var izstāties no ES.

Konstitūcijas pieņemšana ir milzīga darba rezultāts — tas ir sasniegums, ko panākuši 450 miljonu Eiropas cilvēku pārstāvji ceļā uz vienotu un nesadalītu Eiropu.

ES prezidējošā valsts

No 1. jūlija ES vadību uz 6 mēnešiem no Īrijas pārņēma Nīderlande.

Tā par galveno mērķi noteikusi jaunu komunikācijas veidu ieviešanu paplašinātās ES valstu starpā. Valstīm būs jāmacās strādāt, sadarboties un vienoties daudz lielākā sastāvā nekā līdz šim. Bez tam Nīderlandes vadība sola lielāku vērību veltīt jaunām sarunām par iestāšanos ar Turciju, Bulgāriju, Rumāniju.

Liela uzmanība būs pievērsta ES budžeta sagatavošanai nākamajiem 7 gadiem, turklāt izdevumus būtiski samazinot. Jaunā prezidējošā valsts uzskata, ka ES struktūrfonda līdzekļi turpmāk būtu jāiedala tikai starp jaunajām dalībvalstīm.

Kļūšanas akmens varētu būt veco ES lielvalstu — Vācijas, Francijas u. c. vēlme savā budžetā atļauties vairāk nekā 3% deficītu, kas noteikts vienādi visām ES valstīm.

Jauna iezīme — skats uz Āzijas reģiona valstīm, Tuvajiem Austrumiem, attīstot kontaktus terorisma apkarošanā, bēgļu un migrācijas politikas saskaņošanā un dažādu konfliktu atrisināšanā šo valstu starpā.

Nīderlande būs viena no pirmajām valstīm, kur notiks tautas nobalsošana par ES Konstitūcijas jauno projektu, un tās rezultāti būs svarīgi šajā Nī-

derlandes prezidentūras periodā.

Eiropas nauda Latvijai

Tieši Līgodienā 10 jaunās dalībvalstis parakstīja sociālās un ekonomiskās attīstības programmu, kas būs pamatā ES strukturālo fondu naudas saņemšanai 2004. — 2006. gadā, — kopā 15,8 miljardi latu.

LR Labklājības ministrija izsludinājusi atklātu projektu konkursu Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas finansējuma saņemšanai. Tas būs pirmais finansējums no Eiropas — konkrēti Sociālā fonda.

Nolikums pieejams Labklājības ministrijā, kā arī internetā: www.eslatvija.lv.

Tiek atbalstīti projekti, kas mazīna sociālo nevienlīdzību darba tirgū. Šai vajadzībai 3 gadu laikā Latvija varēs saņemt gandrīz 7 miljonus latu.

Eiroparlamentā ievēlēti

No Latvijas ES Parlamentā ievēlēti 9 deputāti. Kopā no 25 valstīm tajā strādās 732 deputāti. Deputāti ievēlēti uz pieciem gadiem.

Latviju pārstāvēs šādi deputāti: no TB/LNNK Guntars Krasts (vēlēšanās plusu par viņu ievilkusi 114 799 vēletāji); Ģirts Valdis Kristovskis (+ 94673); Roberts Zile (+ 82409); Inese Vaidere (+ 21353); no Jaunā laika — Valdis Dombrovskis (+ 39859); Aldis Kušķis (+ 20695); no PCTLV — Tatjana Ždanoka (+ 29895); no Latvijas ceļa — Georgs Andrejevs (+ 22715); no Tautas partijas — Rihards Pīks (+ 22715).

Kā redzams, EP strādās jau pazīstami politiķi — tagadējie un bijušie premjeri, ministri, Saeimas deputāti. Neviens no ievēlētajiem no sava mandāta nav atteicies. Salīdzinot ar citām valstīm, Latviju pārstāv tikai 2 deputātes sievietes (22 %), turpretī Igauniju — 33%, Lietuvu — 46%, Zviedriju — 58%.

Katrs mūsu deputāts apzinājis tās galvenās interešu jomas, kurās vēlētos darboties un risināt Latvijai un Eiropai būtiskus jautājumus. To vidū: aizsardzības spēju, ekonomikas stiprināšana, monetārā, transporta un vides politika, finansu piesaiste no ES fondiem un to lietderīga

izmantošana valsts interesēs. Īpašo, Latvijai specifisko jautājumu vidū arī tādi kā okupācijas fakta atzīšana un komunisma nosodījums, no Krievijas nākošo nepatiesību un apmelojumu atspēkošana u. c.

Deputāti ES Parlamentā darbosies pēc partiju principa, un pašlaik viņi pārdomā, kādai partijai pievienoties. Vienu nedēļu mēnesī notiks plenārsēdes Strasbūrā, divas nedēļas — komisiju sēdes Briselē, bet vēl nedēļu — politisko grupējumu (partiju) apspriedes.

Nedēļu nogalēs deputāti dosies uz savu mītnes zemi, lai tiktos ar vēletājiem. Katram būs birojs arī Rīgā. Par šo darbu viņi mēnesī saņems ar piemaksām apmēram 13 200 latu (jeb 20 000 EUR).



Eirotūre Liepājā

Konkursa «Eiropa — mūsu mājas» uzvarētāji — no kreisās: dzīvesbiedri Heidemanis, A. Riziks, A. Spēkaine.



Speciālais pielikums «Eiropa — mūsu mājas» sagatavots ar

ES finansiālu atbalstu.

Par tā saturu pilnībā atbild laikraksta «Kopsolī» redakcija, un tas nekādā ziņā neatspoguļo ES viedokli.

māciet savu meitu dzirdēt un runāt. Kad tēvs sāka trenēt manu dzirdi, runājot man kaut ko ausī, viņš redzēja, ka tas man neder. Viņš ievēroja arī to, kā manas acis iemirdzējās, kad redzēju kādu runājam zīmju valodā. Tēvs saprata, ka informācija caur runāto valodu līdz manim noiet daudz garāku ceļu, nekā ja to pasniedz zīmju valodā. Viņš saprata, ka zīmju valoda man ir logs uz pasauli. Arī viņš ir iemācījies zīmju valodu.

Sava filmu kompānija

Pasaulē pastāv arī nedzirdīgo filmu kompānija — starptautiskais audiovizuālais un video centrs nedzirdīgajiem — «Cinesourds». Tā dibināta 2000. gadā Francijā, lai ar vizuāliem līdzekļiem atvieglotu informācijas saņemšanu nedzirdīgiem cilvēkiem.



«Cinesourds» centra direktors **David de Keyzer** (attēlā), 28 gadi, festivālā prezentēja dokumentālu filmu par Emile Mercier, kuram bija liela loma nedzirdīgo vēsturē. Lai gan šī filma tika uzņemta divās nedēļās, faktus viņš vāca trīs gadus.

David ar datormākslas un datorizainā izglītību savu karjeru sāka kā video inženieris kādā slavenā franču kino kompānijā. «Ievēroju, ka neviens nedzirdīgais neveido filmas. Nolēmu pamest videoinženiera darbu un izveidot savu filmu kompāniju. Manā centrā nodarbināti seši pamatdarbinieki — 3 dzirdīgie un 3 nedzirdīgie. Vēl mums ir 30 — 40 ārštata darbinieki. Mēs filmējam teātra izrādes, uzņemam dokumentālas filmas, pildām privātos pasūtījumus. Pārdodam videofilmas un DVD filmas. Sniedzam arī tulkošanas pakalpojumus. Centrs tiek uzturēts arī no teātra kafējnīcas ieņēmumiem.

Kino pasaulē esmu kopš bērnības. Mans tēvs ir videooperatoru grupas vadītājs, bet māte strādā TV par montāžas vadītāju. Pirms es nodibināju savu studiju, četrus gadus biju aktieris Francijas Nedzirdīgo teātrī «International Visual Theater», pastāstīja David de Keyzer.

Par Zviedrijas festivālu viņam bija savs viedoklis: «Man šeit bija grūti veidot jaunus kontaktus, jo visi esam atšķirīgi. Lai gan guvu jaunu pieredzi, toties nevarēju pilnībā izpausties savā jomā, jo bija jārēķinās ar citu dalībnieku viedokli.

Nākotnes plāni? Novembrī piedalīšos ar savu filmu «Signs Reflections» («Zīmju atspoguļojums») nedzirdīgo filmu festivālā, kas notiks arī tepat Stokholmā. Un nākamā gada jūnijā arī Francija rīkos Eiropas

Nedzirdīgo kultūras festivālu.»

Festivāla laikā bija iespēja nopirkt četras «Cinesourds» filmas gan VHS, gan DVD formātā. To cena bija no 20 līdz 27 eiro. Piemēram, filmas «Hanna» pamatā ir patiesi stāsti par jaunu nedzirdīgu meiteni, kas mēģina izglābties no sterilizācijas Hitlera laikā. Citā filmā divi nedzirdīgie amerikāņu komiķi piedāvā paskatīties uz nedzirdīgo kultūru no malas, tas ir, pasmieties pašiem par sevi. Ja kāds vēlas nopirkt kādu «Cinesourds» produkciju, pasūtīt caur pastu, varu pateikt adresi.

Fotografē tikai teātra izrādes



Festivālā foto-

mākslu pārstāvēja tikai viena dalībniece. Tā ir profesionālā fotogrāfe **Ostalier Vanessa** (attēlā) no Francijas. Par fotogrāfi strādā jau 5 gadus. Viņa stāsta:

«Es fotografēju tikai teātra izrādes. Lielu uzmanību pievēršu sejai, mīmikai, ķermeņa valodai, rokām, no kā nāk vizuāla informācija. Vispirms rūpīgi izlasu scenāriju, tad 2 — 3 dienas sekoju izrādes mēģinājumiem. Man grūti fotografēt dzirdīgo teātri, jo nevaru izsekot sarunai. Manas fotogrāfijas izmanto bukletiem, teātra programmām. Pati attīstu filmiņas, gatavoju fotogrāfijas un retušēju tās. Manas bildes ir tikai melnbaltas.

Meklēju kontaktus ar citu valstu nedzirdīgo teātriem. Fotografēju nedzirdīgo festivālus. Sapoņoju par savu fotoizstādi ar nosaukumiem «Rokas» un «Pasaule».

Ko domāju par šo festivālu? Žēl, ka biju viena pati fotogrāfe, nebija ar ko parunāties vai apmainīties pieredzē. Dibināju kontaktus ar filmas veidotājiem, jo agrāk nodarbojos ar filmēšanu. Mums māksliniekiem, seminārā veidojot jaunas izrādes, klājās grūti, bet katrs pateica to, ko gribēja pateikt. Un palīdzējām cits no cita izdabūt ārā to, ko katrs gribējām izpaust.»

Nedzirdīga basketboliste valsts augstākajā līgā



Apmeklējot nedzirdīgo klubu un nedzirdīgo skolu, ievēroju, ka pie ziņojuma dēļa pie-sprausts kāds izgriezums no avīzes ar skaistas, smaidīgas sievietes attēlu.

Izrādās, tā ir profesionāla nedzirdīga basketboliste **Cecilia Ferm** (attēlā), kas

spēlē kādā augstākās līgas valsts komandā. Parāli tam viņa strādā nedzirdīgo skolā par fizikultūras un civilizāciju skolotāju.

Vēlāk ieraudzīju viņu pašu kādas teātra izrādes laikā. Un tās pašas dienas vakarā atkal redzēju viņu nedzirdīgo klubā, kur arī lūdzu viņu pastāstīt par sevi. Lūk, viņas stāstījums un atbildes uz jautājumiem!

«Es basketbolu sāku spēlēt jau pamatskolas laikā. Kad sāku mācīties nedzirdīgo koledžā pilsētā Orebro, atklāju, ka tur nav nedzirdīgo sieviešu basketbola komandas. Tāpēc sāku spēlēt kopā ar dzirdīgajām jaunietēm.

Jau 15 gadu vecumā tiku augstākajā līgā. Šogad starp 12 augstākās līgas komandām mūsu komanda ieguva 1.vietu. Tā nokļuva preses uzmanības centrā. Mani intervēja gan avīze «Diena», gan sporta avīze.»

□ Kādu jautājumu prese uzdod visbiežāk?

— Par to, kādas attiecības man ir ar dzirdīgajiem, kā varu saprasties, sarunāties. Basketbolā daudz jātrenējas, tāpēc nav daudz laika runāties. Šeit nejutos vienu, bet ārpus basketbola gan. Savām komandas biedrenēm iemācīju zīmju valodu, tāpēc viņas man tulko, ko treneris saka. Labi lasu arī no lūpām.

□ Kā zināt, kad tiesneši svilpj?

— Ļoti sekoju spēlei un zinu, kurās situācijās varētu svilpt. Basketbola dēļ sāku lietot dzirdes aparātu, bet tas palīdz tikai mazliet.

□ Tātad nedzirdīgums nav šķērslis, lai spēlētu basketbolu dzirdīgo komandā?

— Nē, nav. Tikai ļoti daudz jātrenējas. Katru dienu. Ja tuvojās sacensības, tad arī sestdienās un svētdienās.

Drīzāk vecums ir šķērslis. Man ir 28 gadi, bet jau jutos veca. Visas manas komandas biedrenes ir jaunākas par mani.

Ar basketbola klubu man ir noslēgts līgums uz 2 gadiem. Attīcis viens. Spēlēju arī nedzirdīgo basketbola komandā. Mans mērķis ir iegūt zelta medaļu Austrālijas Nedzirdīgo olimpiskajās spēlēs. Eiropā mēs esam pirmās, bet spēlēs ar ASV mūžīgi otrās. Apnikusi šī otrā vieta.

Nākamreiz lasiet

...nobeigumu Ineses Immures interviju sērijai — sarunas ar zviedru aktieriem Larsu Oterstedu un Vinetu Luksellu, kā arī nedzirdīgo gidi Irīnu Kankonenu.

Sporta ziņas

Eiropas čempionātu gaidot

Varis Straziņš

No tālā 1998. gada, kad Viļņā, EDSO kongresā, ieguvām tiesības uzņemt un rīkot 5. Eiropas nedzirdīgo orientēšanās sporta čempionātu, aizritējis liels laika periods — 6 gadi. Kas pašlaik tiek veikts, rīkots, darīts, lai šis pasākums tiktu veiksmīgi aizvadīts?

Sacensības risināsies Cēsīs no 22. līdz 29. augustam. Sacensību centrs būs BS atpūtas bāzē «Pipariņi» netālu no Cēsīm. Distances atradīsies dažādās vietās: Raiskumā, Priekuļos un turpat «Pipariņu» apkaimē.

Programmā paredzētas šādas sacensības: īsā distance, sprints, klasiskā un stafete. Pieteikušās 16 dalībvalstis — Latvija, Čehija, Dānija, Igaunija, Somija, Lielbritānija, Ungārija, Izraēla Itālija, Lietuva, Nīderlande, Norvēģija, Krievija, Šveice, Zviedrija, Ukraina.

Izveidota organizācijas un rīcības komiteja manā vadībā, kas veic sagatavošanās darbus. Tehnisko darbu — distanču

Makšķernieku stāsti

Kad laiva aizpeld...

Pēteris Kārklīns

Pagājušā gada oktobrī copēju upes augšpusē, kurp aizbraucu ar savu motorlaivu. Pieiros krastam, izkāpu krastā, uzvelkot arī laivu.

Nedaudz pagājos pa upes krastu, kad pēkšņi ievēroju — garām aizpeld laiva. Nu kas tur sevišķs, nodomāju, daudzi taču brauc tāpat kā es...

Tad acumirkli pēkšņi atausa doma: bet tā taču mana motorlaiva, kas tur ātri vien peldēja prom! Pa ūdeni brienot, metos tai pakā. Kājas slidēja, viens garais zābaks piesmēlās ar ūdeni, bet man nebija vairs ko zaudēt. Bridu tik dziļumā, jo jādabū rokā savs braucamais.

Izsalu līdz kaulam, jo laiks bija nemīlīgs, drēgns, ar asu vēju. Laivu tomēr beigās noķēru, un tad tūlīt ķēros pie ariem, lai sasildītos. Varbūt tāpēc nākamajā dienā jutos gluži labi, pat iesnu nebija.

veidošanu, tiesāšanu, protokolēšanu uzņēmies veikt Cēsu orientēšanās sporta klubs «Meridiāns». Viņiem ir pietiekoša pieredze līdzīga līmeņa (Pasaules kausa,) sacensību nodrošināšanā.

Vēl šajā darbā ir iesaistīti: LR IZM Sporta pārvalde, Cēsu pilsētas Dome, Cēsu rajona pašvaldība. Esam griezušies ar sadarbības piedāvājumiem daudzās firmās, uzņēmumos. Katrs pēc savām iespējām arī palīdz. Šis darbs pašlaik tiek veikts. Kādi būs šī darba rezultāti, varēsīm redzēt sacensību laikā augustā.

Tikai sākot reālus sagatavošanās darbus, redzējām, kāds darba apjoms veicams. Baltijas sacensību uzņemšanu un novadīšanu nevar salīdzināt ar šo pasākumu — šajā pasākumā jāiegulda daudz lielāks un nopietnāks darbs.

Nopietnu sagatavošanās darbu veic mūsu Latvijas orientieristu izlase. Protams, savās mājās vēlamies parādīt sevi pēc iespējas labāk. Likme ir pietiekoši augsta — ceļazīmes uz Nedzirdīgo olimpiskajām spēlēm Melburnā, Austrālijā. Ceru, ka mūsu sportisti nepievilks!

Liepavai 5 gadi

Jānis Heidemanis, Liepāja

Atzīmējot Nedzirdīgo sporta kluba «Liepava» 5 gadu pastāvēšanas jubileju, Liepājas manēžā notika turnīrs minifutbolā.

Tajā piedalījās divas Rīgas komandas — NS 1 un NS 2 un pa vienai no «Liepava» (Liepāja), «Kurzemes Vanags» (Kuldīga) un «Sermukšnis» (Klaipēda). Liepājas futbolisti tikai vienā cīņā spēja izcīnīt uzvaru — 1:0 pret Klaipēdu.

Spēcīgākie spēlētāji izrādījās rīdzinieki, uzvarot visus, arī pašmāju spēlētājus. Viesiem no Klaipēdas neveicās, bet «Kurzemes Vanagi» uzvarēja liepājniekus un lietuviešus.

Pēc tam svinīgā jubilejas banketā kafējnīcā «Putnu dārzs» uzvarētāji saņēma dažādas balvas, klātesot arī pārstāvjiem no citiem sporta klubiem. Paldies visiem, kas atrada laiku, lai atbrauktu pie mums un kopā atzīmētu sporta kluba «Liepava» maizo jubileju. ♦



Uzvarēja rīdzinieki (tumsos tērpos) kopā ar mājiniekiem.

Šis piemērs rāda, ka daudzās situācijās vienmēr vispirms jāpaļaujas uz sevi un jārikojas nekavējoši, jo ne jau katreiz būs palīgi pa rokai. Arī šajā gadījumā, kad nedēļas vidū uz upes biju vienīgais, man nebija neviena, ko saukt talkā.

Divi liņi uzreiz

Andrejs Kovaļovs

Esmu makšķernieks, un man ir sava zināma labākā makšķerēšanas vieta pie Babītes ezera. Tur parasti izvelku daudz vidēja izmēra karūsu un liņus.

Bet šovasar gadījās kaut kas neparasts. Kādu vakaru ap pulksten astoņiem

makšķerēju ar parasto grunteni. Pēkšņi ievēroju savādu makšķeraklas kustību, nočopēju. Bija tāda sajūta, it kā ļoti smagi jāvelk.

Sākās cīņa starp mani un zivi auklas galā, kad mēs katrs vilkām uz savu pusi. Tuvojoties lomam, ievēroju mazu zivi un nobrīnījos, kāpēc gan tā tik smagi nāk rokās. Izrādījās — uz mana dubultāķa, kas piestiprināts vienai auklai, vienā reizē pieķērušies divi liņi uzreiz.

Ar lielu piepūli izvilku abas zivis, lietojot tīkliņu. Viens no tiem bija lielais liņis (1,8 kg, garums 45 cm). Tāds bija mans personīgais rekords un piedzīvojums reizē.

Foto sk. iepriekšējā «KS» numurā.

Ceļā pie Dieva

«Viņš mani vada...»

Ilze Kopmane

Nedzirdīgo Luterāņu draudze pie Sv. Jāņa baznīcas jūnijā atskatījās uz 10 gadiem, kopš tā darbojas brīvos apstākļos. Redakcijā viesojās draudzes vecākā vietniece Silvija Jaurēna — Jurka (attēlā pa kreisi) un finansu lietu pārzinātāja Inta Ubarste (attēlā pa labi), lai dalītos pārdomās par draudzes vēsturi — ceļu pie Dieva desmit gadu garumā. Abas draudzē jau no tās pirmās dienas.



□ **Kā sāka savu darbību nedzirdīgo luterāņu kopa?**

— Tas notika 1994. gadā, kad Jāņa sēta 5 sanācām kopā kādi divdesmit nedzirdīgie kristieši. Idejas autore un iedvesmotāja bija toreizējā Rīgas biedrības priekšsēdētāja Maruta Piterniece. Ieradās arī mācītājs Jānis Dauka.

Tad arī nolēmām sākt no paša sākuma — no Bībeles stundām. Ticības mācības nodarbības vadīja teoloģijas students Didzis Meļķis un jau minētais mācītājs — gan Jāņa sētā, gan «Rītausmā».

□ **Kā veicās ar Bībeles notikumu un dievkalpojuma sprediķu izpratni?**

— Sākumā bija visai grūti — daudz nezināmu notikumu, daudz jaunu, sarežģītu vārdu. Bet tulki mums bija visās nodarbībās un dievkalpojumos, un tā pamazām iepazinām mums līdz tam svešos, nepazīstamos jēdzienus.

Paldies visiem tulkiem, kas bija kopā ar mums šajos gados: Lilitai Janševskai, Dacei Piterniecei, Jautrītei Gromai, un tagad Sarmītei Šemiotei. Bez viņām būtu grūti.

Jāsaka gan, ka arī mūsu mācītājs Ingus Dauksts pa šiem gadiem iemācījies sprediķi vienkāršot, pamatīgi izskaidrojot un atkārtojot nozīmīgāko, vērojot mūs, vai visu saprotam.

□ **Kur notiek dievkalpojumi un kas tos vada?**

— Vairākus gadus svētdienās devāmies uz Kristus baznīcu Mēness ielā, bet

nu pulcējamies Sv. Jāņa baznīcā.

No 1996. gada dievkalpojumus vada Ingus Dauksts. Viņš ir atsaucīgs, sirsnīgs, ar atvērtu sirdi pret nedzirdīgajiem cilvēkiem, gatavs vienmēr palīdzēt, izskaidrot, dot padomu, aprunāties ar katru, kam tas nepieciešams.

Reiz kādā sarunā mācītājs atzinis, ka sākumā pat baidījies no nedzirdīgajiem, bijušas šaubas, vai spēš sekmīgi strādāt ar šo viņam uzticēto cilvēku kopu. Taču drīz vien atklājis, cik šie ļaudis ir gudri, spējīgi, izprotoši un pretimnākoši Dieva aicinājumam. Un tas lielā mērā atvieglojis viņa darbu.

□ **Kādi notikumi jūs vienojuši šajos gados?**

— Galvenais — kopā iešana pa Dieva ceļu, cenšanās izprast, ko Viņš mums dod un kas mums jādara kā Dieva bērniem.

Mūsu draudzē iesvētījušies 23 nedzirdīgie, četras ģimenes svinīgi atzīmēja kopdzīves jubilejas, salaulājās divi pāri, bērnus nokristīja divas ģimenes. Kopīgi pieminējām sešus mūžībā aizgājušos biedrus.

Ticības gaisotnē atzīmējam arī Lieldienas, Ziemassvētkus, draudzes locekļu dzimšanas dienas. Rīkojam talkas, palīdzam remontdarbos utt.

□ **Kā veidojas jūsu draudzes «kapitāls», kuru pārzina Inta?**

— Tie ir ziedojumi, cik kurš spējīgs atļauties: pārdesmit santīmi, 2 — 5 Ls utt.

□ **Kāds bija tieši jūsu personiskais ceļš pie Dieva?**

Silvija: Jau no bērnības, maza meitene būdama, gāju līdzī vecmāmiņai uz baznīcu klausīties dievvārdus. Man bija kādi pieci gadi, kad noskatījos filmu par Kristus ciešanām, un tā uz visu mūžu palikusi atmiņā. Atceros, toreiz rūgti raudāju par to, kas jāpārcieš Kristum ļaunu ļaunu ma dēļ.

Ticība Dievam, viņa labestībai, spēkam un visvarenībai man mājopusi sirdī visu laiku un stiprinājusi mani, kad bijis jāpārvar bēdas vai grūtumi.

Dievs mani sargā vienmēr, es gan fiziski, gan garīgi jūtu, ka viņš mani vada, sargā mani dzīvē, gādā par mani.

Man taču vispār klājies labi. Māte viena aizbrauca uz ārzemēm, kad man bija 13 gadu, un viņu vairs neesmu redzējusi. Dzīvoju patiešām kā pelnrušķīte pie pamātes. Grūti strādāju, taču Dievs palīdzēja, un es beidzu skolu kā teicamniece. Pēc tam sākas darbs, apprecējos, iekārtojamies savā dzīvoklī. Pārcietu vairākas operācijas, taču atkal varu būt kopā ar citiem. Jā, es ticu līdz galam Dievam tam Kungam. Viņš man palīdz ik solī.

Inta: Bet ar mani bija savādāk. Divu gadu vecumā esmu nokristīta, bet ar to arī beidzās manas attiecības ar Dievu. Baz-

nīcā negāju līdz tam laikam, kad 1994. gadā mani Maruta Piterniece ieinteresēja un aicināja pievienoties nedzirdīgo draudzei.

Šajos desmit gados esmu iemācījusies novērtēt Dieva klātbūtni it visos notikumos mums apkārt un savā dzīvē.

Dievs ir neredzams, tāpēc daudziem liekas nesaprotams un neesošs. Cilvēkam jau gribas visu redzēt, aptaustīt, saskatīt. Bet Dievs ir kaut kas vairāk — tas jāsajūt ar sirdi, ar savu būtību. Arī man viņš ir ļoti daudz palīdzējis.

□ **Draudzes locekļi katrs varētu pastāstīt par savu ticību un ceļu... Bet vai draudze arī papildinās?**

— Jaunie ļaudis reti iegriežas. Viņiem savas dzīves iekārtošana ir pirmajā vietā, un tas ir saprotami: jāstrādā, jāprecas, jāgādā par bērniem utt.

Tomēr Dieva svētība visā, ko cilvēks dara, ir ļoti svarīga, tāpēc varam vien cerēt, ka ar laiku vairāk nedzirdīgo no jaunās paaudzes mēros ceļu uz baznīcu.

□ **Kā noritēja svinības?**

— Mācītājs teica svinīgu uzrunu, pakāvējās atmiņās par laiku, kad pats sāka kalpošanu šajā draudzē... Pēc tam draudzes vecākā vietniece pastāstīja par desmit gados paveikto. Uzklusījām citus apsveikumus, taču visiem sirds nosāpēja, ka no pieciem uzlūgtiem viesiem no LNS neatnāca neviens.

Svinēšana jau nav galvenais, tomēr šādi brīži rada ciešāku kopības sajūtu un stiprina pārliecību par mūsu izvēlēto ceļu pareizību.

Lai pateicība par visu Dievam, kas spēcina un vieno mūs katru brīdi. ♦

Sēru vēstis

† GUNĀRS VITOLS

1938. 4. IV — 2004. 24. VI

† SERGEJS ŠEĻAKINAS

1910. 5. VI — 2004. 17. VI

Rīgas biedrība

† Kas smagāks vēl var būt, Pa dzīves taku ejot, Kā atdot zemei to, Kas sirdij tuvs un dārgs... Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Gatim Valeniekam**, tēvu mūžībā aizvadot.

Ventspils biedrība

†

Un tā mēs aizejam pa vienu, Tik klusi, pēkšņi un uz mūžu... Izsakām dziļu līdzjūtību **JĀŅA OZOLIŅA** (1946. 6. VII — 2004. 29. V) ģimenei, viņu aizvadot aizsaulē.

Vidzemes grupas biedri

†

Un negrib sirds ticēt, ka cilvēks var tā: No gaišas dienas aiziet mūžībā. Skumju brīdī esam kopā ar **Vinetu Drozdu**, brāli pāragri zaudējot.

Anna — Aina Rubene ar ģimeni

Izglītība

Maģistra grāds



Rīgas skolas skolo-tāja GUNA PRIEDE sekmīgi beigusi studijas Latvijas Universitātes maģistrantūrā, iegūstot maģistra grādu.

Tas ir nozīmīgs notikums — šāds pirmais gadījums LNS vēsturē, kad kāds no mūsu nedzirdīgajiem biedriem sasniedzis tik augstu izglītības pakāpi. Augstskolas beiguši daudzi, daži sākuši arī studijas maģistrantūrā (D.Delle, B.Mačtama, L.Kleina u.c.), bet šis Gunas sasniegums ir iedrošinošs panākums, kuram, cerēsim, sekos vēl daudzi citi. Ar to viņu sveicam no sirds!

Rīgas skolā



Daļa laimīgo absolventu kopā ar skolotājiem

Dzintars Stepāns

«Mans sapnis ir apceļot pasauli...», «Ja es izturēšu konkursu, tad jau šoruden es mācīšos Rīgas Dizaina mākslas vidusskolā...», «Es vēlos kļūt par stjuarti...», «Varbūt es varētu kļūt par labu ģeogrāfijas skolotāju...», «Pēc pāris gadiem es būšu labs galdnieks, tikai man vēl jāmācās...»

Šādi ir mūsu skolas 12. klašu absolventu sapņi. Vienam sapnis lielāks, otram mazāks. Vienam vieglāk, bet citam daudz grūtāk sasniedzams.

Rīgas skolas 12. klašu absolventu audzinātājas Veronika, Lilita, Ilze un Inguna novēl absolventiem, viņu vecākiem un saviem kolēģiem: «Nenoliegsim ne savus, ne savu bērnu sapņus. Jo tikai tie dara mūs lielākus, stiprākus, laimīgākus!»

Pateicība

Liels paldies visiem, visiem, kas skumju brīdī bija kopā ar mums, pavadot mūsu brālī **HARJU MIEŽĪTI** pēdējā gaitā.

Jaunie galdnieki

Kopā ar pārējiem Kuldīgas 78. arodividusskolas audzēkņiem 17. jūnijā valsts kvalifikācijas eksāmenu izturēja trīs jaunieši ar dzirdes traucējumiem.

Gada sākumā arodividusskolā tika izveidota galdnieka palīga mācību gada programma jauniešiem ar dzirdes traucējumiem. Pieteicās pieci, bet mācības sāka trīs zēni.

«Atšķirībā no pārējiem viņi apguva tikai profesionālos mācību priekšmetus,» stāsta skolas direktore Dace Cine. Viņi ieguvuši galdnieka palīga kvalifikāciju.

Mareks Jansons un Valters Gārnis praksē strādāja firmā *Zauers*, bet Jānis Viņodis — Liepājā, mēbeļu ražotnē *Erke*. Direktore jauniešus slavē, jo prakses dienasgrāmatās lasāmas teicamas atsauksmes par viņu centību un darbu. «Zēni mācībās bija ļoti citīgi, precīzi un akurāti. Viņiem nebija disciplīnas pārkāpumu atšķirībā no dažiem vienaudžiem,» saka D. Cine.

Tagad skolā izstrādā jaunu programmu, lai, mācoties kopā ar pārējiem, trīs gadus audzēkņi ar dzirdes traucējumiem iegūtu arī galdnieka kvalifikāciju.

Pavāra diploms!

2. jūlijā «Koledžas RRC» diplomus saņēma 93 absolventi.

14 studenti, kuri ieguva 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību kā programētāji, grāmatveži, mārketinga un tirdzniecības speciālisti.

Diplomus saņēma arī profesionālās vidusskolas absolventi — rūpniecības komercdarbinieki, uzskaites un grāmatvedības darbinieki, pavāri, elektronikas montētāji, programmējamās automātikas mehāniķi, sociālās apdrošināšanas speciālisti.

Priecē, ka lielākā daļa absolventu ir atraduši sev darbu. Diplomus par pavāra kvalifikācijas iegūšanu saņēma arī 3 nedzirdīgi un 4 vājdzirdīgi audzēkņi, no kuriem trīs jau ir iekārtojušies darbā.

Audzēkņu uzņemšana nākamam mācību gadam jau sākusies — tuvākas ziņas pa tel. 7811704 vai www.koledzarrc.lv.

Pateicamies Kuldīgas biedrības priekšsēdētājai Laimai Karlstrēmai, tulkam Žanetei Škaparei, kā arī Guntai Jurševskai un kaimiņienei Anitai.

Mārite, Anita

Mīļi sveicam

Vasara ir tik steidzīga — vēl nav īsti sākusies, kad jau nolīgota un, lietus asarās vadīta, jau iet pretī rudenim. Gluži kā mūsu dzīves gadi...

Bet vēl jau augusts priekšā — jūsu skaistās jubilejas mēnesis. Tas vēl sola dāliju un asteru ziedu košumu, saules siltumu, dāsnu ražu uz lauka un dārzos.

Lai jums izdodas šī vasara, jubileja un visi nākamie dzīves gadi!

90

17. VIII PĒTERIS UGĀRS, Rīgas biedrība

80

5. VIII IVANS JEGOROVS, Rēzeknes

75

16. VIII JĀNIS CAICS, Rēzeknes

19. VIII HARIJS STEGLAVS, Rīgas

65

3. VIII JĀNIS VINDOLS, Liepājas

4. VIII NINA IVANOVA, Rīgas

10. VIII ASTRĪDA KUDE, Liepājas

11. VIII VALENTĪNA TIHONE, Daugavpils

23. VIII REGĪNA RAZUMOVA, Daugavpils

24. VIII VLADIMIRS KUDRJAVCEVS,

Rīgas

25. VIII SVETLANA MAĻIKOVA, Rīgas

60

1. VIII ANDRIS BALODIS, Rīgas

55

27. VIII JĀNIS MESTERS, Rīgas

30. VIII ANNA GRIŠUŅINA, Rīgas

50

13. VIII GRAŽINA LOČMELE, Rīgas.

Paldies

Rīgas biedrība pateicas saviem ziedotājiem: **Annai Miežītei, Jānim Miežītim, Aleksandrai Ekšteinei** (1 Ls), **Eleonorai Sondorei** (2 Ls), **Annai un Ēvaldam Abakokam, Magdalēnai Paulēnai** (katrs 2,50 Ls), **Lūcijai Saksonei, Oļegam Liepam, Laimai un Bruno Skrickim** (katrs 3 Ls).

Līdzjūtības

Dusi tagad zemes rokās, Tur tev miera nepietrūks. Mīļās rokas ziedus noklās, Un tev vienmēr silti būs. Izsakām līdzjūtību **Annai Vitolai** un viņas piederīgajiem, aizvadot mūžībā mūsu biedru **GUNĀRU VĪTOLU**.

↑

Mūžības vārtos, Tais tālajās plavās, Tur, kur atmiņas zied, Tur mani satiksiet. Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Viktorijai Krazei, Ivetai Krazei**, no māmuļas, vecmāmiņas uz mūžu atvadoties.

RB Latgales grupa